

שבת דף פא

משנה. **עצם - כדי לעשות תרוד, רבי יהודה אומר: כדי לעשות ממנו חף, זכוכית - כדי לגרור בו ראש הכרכר. צרור או אבן - כדי לזרוק בעוף, רבי אלעזר בר יעקב אומר: כדי לזרוק בבהמה.** מהלך הסוגיות:

קושי: (כמו בדפים האחרונים) **עצם** - האם יכול להיות שר' יהודה מיקל? הרי ידוע שהוא מחמיר בשיעורים?

תירוצ - הוא מחמיר - התכוון לחפי פותחת הבאת ברייתא על חפי פותחת לעניין טומאה/טהרה

זכוכית

הבאת ברייתא ע"פ דעה אחרת: כדי לפצוע בה שני נימין כאחת.

צרור או אבן כדי לזרוק בעוף, רבי אלעזר כו'.

הסבר מה המשמעות שזורקים - והוא שמרגשת בה. הבאת שיעור מדויק מברייתא - משקל עשרה זוז

אבנים של בית הכסא - היתר להוציאם בשבת -

דיון בגודל

זונין שואל בבית מדרש ועונים לו: כזית כאגוז וכביצה.

זונין מקשה: וכי טורטני יכניס?

תירוצ: עשו הצבעה: מלא היד.

הבאת ברייתא עם דעות שונות:

רבי שמעון ברבי יוסי אומר משום אביו: מלא היד	רבי יוסי אומר: כזית כאגוז וכביצה
עוד ברייתא עם דעות שונות:	
שלוש אבנים מקורזלות מותר להכניס לבית הכסא. וכמה שיעור?	
רבי יהודה אומר: כביצה (שיעור גדול ויותר)	רבי מאיר אומר: כאגוז

קביעת רפרס בר פפא: שגם באתרוג יש אותה מחלוקת

דברים שאי אפשר להשתמש בהם לקנח בבית הכסא

• אמר רב יהודה: אבל לא את הפאייס.

שאלה: מאי פאייס?

תשובה: אמר רבי זירא: כרשיני בבלייתא.

• אמר רבא: אסור למשמש בצרור בשבת כדרך שממשמש בחול.

קושי: מתקיף לה מר זוטרא: ליסתכן?

תירוצ: כלאחר יד

שאלה: כמה אפשר להביא לבית הכסא - תלוי אם יש בית כסא קבוע או לא

כמה גישות שונות איך לקרוא את הטקסט כאן

תשובה - גירסה 1: אמר רבי ינאי: אם יש מקום קבוע לבית הכסא - מלא היד, אם לאו -

כהכרע מדוכה קטנה של בשמים. אמר רב ששת: אם יש עליה עד - מותר.

גירסה 2: אמר רבי ינאי: אם יש מקום קבוע לבית הכסא - מלא היד, אם לאו - כהכרע.

מדוכה קטנה של בשמים - אמר רב ששת: אם יש עליה עד - מותר.

סתירה	רב ששת - אם יש עליה עד - מותר	ברייתא - מי שמקנח בצרור שקינח בו חברו יסבול מתחתונות
תירוצ 1	ביבש	בלח
תירוצ 2	מצד אחד	משני צדדין
תירוצ 3	דידיה	דחבריה

עוד שאלה: מה אם נטשטש הסימן? האם אפשר לטלטל בשבת?

תירוצ: אם היה רישומן ניכר - מותר

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •

עוד שאלה: בעא מיניה רבה בר רב שילא מרב חסדא: מהו להעלותם אחריו לגג?
תשובה: אמר ליה: גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה.

קושי: יתיב מרימר וקאמר לה להא שמעתא, איתיביה רבינא למרימר: **רבי אליעזר אומר:**
נוטל אדם קיסם משלפניו לחצות בו שיניו, וחכמים אומרים: לא יטול אלא מן האבוס של
בהמה!

תירוץ: הכי השתא! התם - אדם קובע מקום לסעודה, הכא - אדם קובע מקום לבית הכסא?

הלכה: אמר רב הונא: אסור לפנות בשדה ניר בשבת,
בירור: מאי טעמא?

- אילימא משום דוושא - אפילו בחול נמי.
- ואלא משום עשבים - והאמר ריש לקיש: צרור שעלו בו עשבים - מותר לקנח בה, והתולש ממנה בשבת - חייב חטאת!
- אלא: דילמא נקיט מעילאי, ושדא לתתאי, ומיחייב משום דרבה. דאמר רבה: היתה לו גומא וטממה, בבית - חייב משום בונה, בשדה - חייב משום חורש.

העמקה במשהו שנאמר מקודם: גופא, אמר ריש לקיש: צרור שעלו בו עשבים - מותר לקנח בה, והתולש ממנה בשבת - חייב חטאת.

דיוק מדבריו: אמר רב פפי: שמע מינה מדריש לקיש, האי פרפיסא - שרי לטלטולי.
קושי: מתקיף לה רב כהנא: אם אמרו לצורך, יאמרו שלא לצורך?

הרחבה בפרפיסא: אמר אבוי: פרפיסא, הואיל ואתא לידן לימא ביה מילתא; היה מונח על גבי קרקע והניחו על גבי יתדות - מיחייב משום תולש, היה מונח על גבי יתדות והניחו על גבי קרקע - חייב משום נוטע.

עוד דין בקינות: אמר רבי יוחנן: אסור לקנח בחרס בשבת.
בירור: מאי טעמא?

- אילימא משום סכנה - אפילו בחול נמי!
- ואלא משום כשפים - אפילו בחול נמי לא!
- ואלא משום השרת נימין - דבר שאין מתכוין הוא!
- אמר להו רב נתן בר אושעיא: גברא רבה אמר מילתא - נימא בה טעמא; לא מיבעיא בחול דאסור, אבל בשבת הואיל ואיכא תורת כלי עליו - שפיר דמי, קא משמע לך.

קושי בעקבות הבנה מסויימת בדברי רבי יוחנן: רבא מתני לה משום השרת נימין, וקשיא ליה דרבי יוחנן אדרבי יוחנן; מי אמר רבי יוחנן אסור לקנח בחרס בשבת, אלמא: דבר שאין מתכוין - אסור, והאמר רבי יוחנן: הלכה כסתם משנה, ותנן: **נזיר חופף ומפספס אבל לא סורק!**

תירוץ: אלא מחוורתא כדרב נתן בר אושעיא.

שאלת בירור: מאי כשפים?

תשובה: כי הא דרב חסדא ורבה בר רב הונא הוו קא אזלי בארבא, אמרה להו ההיא מטרוניתא: אותבן בהדיכו! ולא אותבוה. אמרה איהי מילתא - אסרתה לארבא, אמרו אינהו מילתא - שריוהא. אמרה להו: מאי איעביד לכו, דלא מקנח לכו בחספא, ולא קטיל לכו כינא אמניכו, ולא שלף לכו ירקא ואכיל לכו מכישא דאסיר גינאה.

